

na organov, razen, če se ugotovi, da se je kol dogovorjena protiusluga dala trošarine prosto skuhano žganje. V tem primeru se postopa po točki 135. člena 116. troš. pr. zaradi tihotapljenja.

Viničarji smejo torej pokuhati vin ske tropine (drugega sadja ne), ki so jih dobili od vinogradnika kot del za služka, če stanujejo na posestvu. Vinogradnikom, trošarine prosto, vendar ne sme skupno število ur za kuhanje žganja, ki so se dovolile vinogradniku in viničarju, presegati onega števila ur, ki pripada vinogradniku po številu rodbinskih članov.

Ker ni izrečno določeno, naj se pri določanju števila vinogradnikove rodbine, vpoštevata tudi število viničarjeve rodbine, se mora pač smatrati, da velja še nadalje načelo, naj se šteje v rodbino le oni, ki je pri vinogradniku na hrani in stanovanju, ne pa tudi oni, ki je pri njem le na stanovanju.

Morda bo to vprašanje pojasnjeno v popravkih k trošarskemu pravilniku, ki se izidejo.

V teh popravkih bo brezdvomno pojasnjeno tudi, v koliko razdobjih se sme dovoliti trošarine prosto kuhanje, če ima vinogradnik več viničarskih rodbin na svojem posestvu.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Parlament je začel dne 16. t. m. pretresovati program Pašičeve vlade. Štev. II. V imenu republikancev je povzel besedo poslanec Jovan Gjonovič. Napadel je v svojem govoru predvsem novo vlado, ki se je tako pozno predstavila parlamentu in ni dala prave prilike za podrobno razpravo o njenem programu. Obsojal je Pašičevo za najo politiko, ki nam je na bolj škodovala radi tega, ker jo je vodil ta stari sam, brez parlamenta. Pritoževal se je nadalje čez slabo finančno in gospodarsko stanje, v katerem se nahaja naša država. Krivdo je predhvalil nesposobnim voditeljem naše finančne politike. Dotaknil se je tudi armade in izjavil, da je postala orodje politike („bela“ in „črna“ roka — oficirske organizacije) in ni to, kar bi morala biti: narodna obramba. Ostro je zavrnil nasilno notranjo politiko sedanje vlade. Na koncu svojega govora je poudaril potrebo novih volitev. Ljudstvo naj enkrat spregovori jasno in odločno besedo, kajti to je edina pot, po kateri bomo lahko izšli iz sedanjih žalostnih razmer. Za Gjonovičem je govoril radikalec Joca Jovanovič, ki je v obširnem govoru stvarno in temeljito obrazložil svoja mnenja o položaju naše države na zunanji in znotraj. Dne 17. t. m. je zbornica nadaljevala razpravo o vladni deklaraciji (izjavi). Za narodne socialce je govoril poslanec Brandner, za socialpatriste Etbin Kristan, v imenu Jugoslovanskega kluba pa je nastopil dr. Deželic. V početku svojega govora je poudarjal, da je drugi Pašičev kabinet osaj po osebah in streljenjih do pričetke podobne prave. Ta vlada je drobila v svet, da bo nastopila po sprejetju vidovdanske ustave mirna doba plodonosnega razvoja naše države, a sedaj pa vidimo, da nas je brezglavi centralizem privedel na rob propada. Te čute mo vsi v javnem, gospodarskem in političnem življenju. V zunanji politiki smo živeli sama ponižanja, in stanje naše denarne vrednosti nam pa najhujše pridučuje naš gospodarski položaj. Vsi ključni čela opozicije, bratov Hrvátov, in v parlament. Vlada pa izraja centralizem klub hudemu odporu Slovencev in Hrvatov. Hrvate danes preganjajo in jih nazivajo rušilce države. To ni res, Hrvati so bili vedno iskreni rodoljubi in pristaši jugoslovanstva, toda nasilna politika belgradskih centralistov je ranila njihovo zavest, da je hrvatska država obsojala že prej nego srbska in da so Hrvati imeli svoje kralje, svojo zgodovino. Hrvati niso bili „podjarmljeni“, oni so, kakor Slovenci, svobodno vstopili v to državo, toda oni zahtevajo popolno enako ravnost s Srbi, ki naj bo zajamčena v avtonomijah (federacijah) posameznih pokrajin. Dokler ne bodo Slovenci in Hrvati dobili svojih avtonomij, ne bo v državi niti miru, niti sreče in pravega gospodarskega raz-

ma. Sedanji vladi pa Jugoslovanski klub nikakor ne more izrekaši zaupanja. — Clani odbora za upravno razdelitev države (centralizem) so se soglasno izrekli proti vladnemu načrtu o razdelitvi države. Govorniki vladnih strank so govorili v svojem imenu, le dr. Hohnjec je v imenu Jugoslov. kluba podal načelno izjavo, v kateri je zahteval, naj Hrvatska ter Slovenija ostaneta dve nedeljivi pokrajini. Vladni načrt deli državo na 26 oblasti. Radikalec Vulič pa je zahteval, naj se jo razdeli na 30 oblasti. Do končnih sklepov pa niso prišli. Zanimivo je tudi to, da je Pašič izjavil, da bodo državo razdeljevali na oblasti šele tedaj, ko bodo politične razmere za to bolj „ugodne“.

Avstrija. V Avstriji imajo sedanjo vladno krizo: gospoda pri zeleni mizi se je zopet enkrat skregala. Kakor smo že poročali, sta Češka in Avstrija v Lani sklenili sporazumno pogodbo. Ker pa vsenemci te pogodbe nočejo podpisati, je moral vsenemski minister notranjih zadev dr. Waber, odstopiti. Pogodbo bodo v zbornici pa klub ugovorom vsenemcev sprejeli, ker bodo zanjo glasovali kršč. socialci (Ljudska stranka) in socialni demokrati.

Francija. Francoski minister predsednik Aristide Briand je moral odstopiti, ker niso večinske stranke v francoski zbornici odobrzile njegove miroljubne politike napram Nemčiji. Briand se je na konferenci zavezniških držav v Cannesu (govori: Kanu) potegoval za spravo med narodi in za olaševanje nemških odškodninskih plačil. Njegov naslednik je Raymond Poincaré, neizprosni nasprotnik Nemčije, ki bo z nasilno politiko potiskal Nemce prisiliti k plačevanju. Poincaréeva politika naslaja na Avstrijo najbolj za Francijo samo.

Naši tečaji in zborovanja.

Na županski tečaj v Mariboru. Še enkrat opozarjamo člane občinskih odborov, da se ga prihodnje nedelje, 22. jan., gotovo udeležijo. Začetek točno ob 9. uri v kazinski dvorani blizu stolne cerkve. Najvažnejša predavanja bodo: uradovanje in notranja uprava občin, domovinstvo, lovski zakon, davčne zadeve. Tečaj bo trajal od 9. do 12. in od 1. do 3. ure.

Županski tečaj za Priekijo in za Prekmurje. Se vrši v četrtek, 9. febr., pri Sv. Križu v tamošnji Slomšekovi dvorani. Predavanja ista kot na tečaju v Mariboru dne 22. januarja. Prisimo gg. župane, da pripeljejo na tečaj tudi odbornike!

Občni zbori kraljevnih odborov K. Z. se naj vršijo še meseca januarja in februarja po navodilih, ki jih je poslalo Tajništvo KZ iz Maribora. Liste novega odbora, oziroma zaupnikov pošljite čimprej strankini pisarni v Mariboru. Nabrano udnino pošljite poplačilci. Kjer želijo za občni zbor govornika, naj nam to sporočijo vsaj 14 dni poprej. Udnina znaša za leto 1922 1 dinar ali 4 krone. — Tajništvo KZ v Mariboru.

Okrajna KZ za sodni okraj Sv. Lenart ima v četrtek, 26. januarja ob 10. uri pri Arnušu občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju volitev odbora in poročilo o političnem položaju. Iz vsake občine in župnije naj pridejo vsaj zaupniki.

Zadnji čas je priredilo vodstvo KZ v Sevnici ob Savi že dva podučna tečaja. In to je na nas tako vplivalo, da smo se tudi mi pristaši KZ iz Zabukovja odločili za našo občino sklicati shod KZ, kateri bo v nedeljo, 20. jan. ob 2. uri pop. pri g. Martinu Kozincu v Prešni Loki, občina Zabukovje. Vabljeni ste vsi občani naše in sosednjih občin!

Dubova. Na praznik sv. Treh kraljev se je vršil lep shod SLS, na katerem sta poslanca Skoberne in Krajnc podala izčrpno poročilo o sedanjem političnem položaju. Udeležba je bila velika. Zborovalci so pazno poslušali in odobraval. Le znani Cetin, ta je postavil nekaj vprašanj, na katere je pa dobil tako odbojne odgovore, da je obmolnil in se potegnil v drugo sobo rekoč: Če je tako, bom pa tudi jaz obračunal z Urekom.

Kapele. V petek, 6. t. m. se je vršil shod SLS. V poljudnih besedah sta nam poročala poslanca Skoberne in Krajnc o političnem položaju. —

Shod je bil sijajno obiskan. Zborovalci so navdušeno pritjevali, izvajanjem, se zgražali nad nepoštenostjo slabostojnih poslancev, naše poslance so pa prosili, naj še večkrat pridejo sem.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. V nedeljo, 8. t. m. smo imeli tu sijajno uspehi shod SLS. Prihitela sta med nas naša poslanca Skoberne in Krajnc ter nam obširno orisala politični položaj. Zborovalci so njuno poročilo sprejeli z odobravanjem, ter z navdušenjem sprejeli zaupnico Jugoslovanskemu klubu. Z veseljem beležimo dejstvo, da so ljudje ob Soti spoznali nepoštenost in izdajalstvo Samostojne. Samostojne voditelje vse preklinja, vse se jih izogiba, celo njihovi nekdanji najbližji prijatelji.

Kaj delajo nasprotniki? Mesto Samostojne — Sokola!

Ker je slišati, da na večih krajih mladi lib. učitelji hodijo na lov za fanti, sem prepričan, da so dobili za to naročilo od liberalne vlade. Lani so lovili ljudi s Samostojno, ki je obljubljala, kar je kdo želel. Pa imajo vsi dolgi nosi, kateri so samostojnežem verjeli, zato Samostojna več ne vleče, ker je ravno nasprotno prišlo, kakor so samostojni agenti obetali: vojaštva več, davkov več, zmešnjave večje, draginja večja, reda manj.

Da bi pa vendar nekoliko ljudi še za liberalno, ljudstvu tako škodljivo politiko in vladanje dobili za prihodnje volitve, nastavlja mladini, namesto samostojne, zdaj sokolsko past. — Zato vlada vsiljuje sokolstvo v Šolo, zato zapoveduje učiteljstvu, naj lovi mladino za Sokola, zato meče vlada milijone davčnega denarja za Sokola, zato zapostavlja Orla, organizacijo krščanske mladine.

In ta nesrečna vlada podpira Sokola, s pomočjo Sokola hoče ona ohraniti moč in oblast nad našim ljudstvom, mu vzeli vero, kakor to dela že eno leto, odkar so se samostojneži srbskim bogatašem in slovenskim liberalcem vdinjali za razhulna korita. Da bi nas obdržali v liberalni sužnosti, to nalogo je sedanja vlada dala Sokolom in učiteljem.

Orel je v službi slov. krščanskega ljudstva, zato ga vlada preganja, Sokol je v službi liberalne vlade, zato ga ta podpira, on pa mora biti priganjač za to nesrečno vlado, ki je naša državi in našemu ljudstvu že toliko nepriklj naredila. Zato je sam svoj št. državi in našemu ljudstvu že toliko škodoval, ki je „carli“ sedanje vlade. Ali vas niso liberalni učitelji zadostni natarbali s Samostojno, katero so podpirali? Ali boste pustili, da bodo mladino zdaj kvarili s protiverskim Sokolom? Ali še ni zadostno škodo trpel slov. narod zadnje leto?

Starši, poslušajte, kako govorijo Sokoli! Od Sv. Marjete na Dravskem polju nam pišejo: Sentjanski nadučitelj Jarc rad hoji pomagati našemu liberalnemu učitelju Kovačiču sokolska gnezda skupaj znašati. Pri tem pa včas tudi kakšno „pametno“ pove, včas g. župnika „pegla“, zadnjič pa je začel med preroke. Rekel je namreč bahate besede: prej bode Rim (to je kat. Cerkev) razpadel ko Sokol. — To imate zdaj! Kristus, ki je prerokoval, da njegove Cerkev peklenska vrata ne bodo premagala, se naj skrije pred g. Jarcom. Ta dični liberalni petelin je torej prepričan, da je Sokol bolj mogočen, ko pekel. Da bi Sokol rad bil tako hudoben ko pekel — pri Orlovskem taboru v Mariboru in drugih prilikah je pokazal, da je v sužnosti, podivjanosti in blaznem sovraštvu do Cerkev in vere velik — to mu radi verjamemo; vemo tudi, da bi rad podrž skalo sv. Cerkev, saj pišejo sokolski listi, da Sokol ne sme biti rimski vernik, da mora Sokol vero v Boga in ljudstva iztrebiti. Vse to mu verjamemo, toda dvomimo, da bo res g. Jarc s Sokolom Rim uničil. Rimski cesarji Neron, Dioklecijan in drugi močni vladarji. Bismark in drugi takšni so se tudi zakleli, da bodo Kristovo Cerkev iz zemlje stregli. Bili so to, g. Jarcu bo menda to znano, močno gospodje, vsaj tako, kakor g. Jarc s svojim Sokolom, tudi neumni niso bili, vsaj boljše ne ko g. Jarc in g. Kovačič, a so bili izginili, njihovi

umrti so se izjalovili, Rim pa še stoji! Zato ne verjamemo, da bi Sokoli tako trde glave imeli, da bi z njimi razbili skalo kat. Cerkev. A šalo na stran! Mi krščanski starši si bomo take proferverske hujšake dobro zapomnili. Taki učitelji, ki javno govorijo, da je Sokola namen uničiti Rim, naj vzgojujejo deco? Iz tega pa tudi lahko spoznamo, da nobeden pravi kristjan ne sme titi pri Sokolu. Ali se se sme imenovati kristjana, če kdo pristopi v društvo, ki bi rado uničilo kat. Cerkev? Bral sem v katekizmu: Kdor Cerkev ne posluša, naj si bo kakor nevernik in očitni grešnik.

Besede — vredne slabostojnih. Poročilo od Sv. Marjete na Drav. polju. Ko je bil zadnjič pri cerkvi oznanjen mladinski shod, je eden od glavarjev samostojnih rekel: rajši bi naj sli gnoj ja kidat, ko sem slišal te samostojne besede, sem si mislil: kar komu diši, in kamor kdo spada, o tem pa rad govorim. Čudno pa je to: kadar je oznanjen kakšen ples ali kadar pri njem od nedelje do torka mladina popiva in pleše, pa ta mož ne reče: naj bi rajši gnoj kidat. Lep poštenjak to, da se spodtika nad tem, če se mladina iz obrazuje in podučuje, ko pa na drugi strani mirno trpi, da mladina divja, popiva in pleše cele dneve in noči.

Poslanec Drolenik je svojčas obljuboval: „Eno leto počakajte in videli boste, mi bomo vse popravili, kar je dr. Korošec zavezil.“ Leto je že davno okoli, davki pa so vedno večji, draginja zmiraj neznosnejša, uradnikov, posebno finančarjev vsak dan več, naš denar pa vsak dan manj vreden — kaj le dela Drolenik, kaj dela mesar, minister Pucelj? Pravita, počakaj te še par let, pa bo bolje, če nas vse skupaj prej ta rogati ne vzame. Vsi treznejši samostojneži se zato s studom obračajo proč od najgrše lažnjivke — SKS in se oklepajo Kmetске zveze, ki ostane zmiraj enaka, zmiraj zvesta braniteljica slov. kmeta. Pričeto k nam se tudi vi zadnji, ki ste dobro mislili, in dobro hoteli, ko ste šli med samostojneže, pa ste se zdaj prepričali, kako grdo vas je ta stranka prevarila, pridite, da bomo vsi kmetje in delavci spet enega duha in ene misli! V slogi je moč! Zavešča „klerikalec“.

Kaj jim mar. Od Sv. Marjete nize Pluja nam poročajo: Za šolskega ogleda so nam imenovali Vendeška Sokola vkljub temu, da pri nas Samostojna nima prav nobenega vpliva in veljave in tudi njen glavni zastopnik Sokne. On ni ne posestnik, ne davkoplačevalec, saj živi le od milosti bratove žene. Zapomnili si bomo, kako naše ugledne moze marjetskega šolskega o-kolisa s tem (imenovanjem) naravnost žali in zapostavlja šolsko vodstvo in šolska oblast. Sicer pa proti imenovanju najodločnejše ugovarjamo. V šoli naj odločuje tisti, ki ima otroke in tudi za šolo plačuje! To je naše stališče!

Zahvala samostojnežev. Lov občine Jarenina je občinski odbor, v katerem so po veliki večini pristaši SLS, podalšal prejšnjemu najemniku samostojnežu Lojzku Gorniku. Naši so se izgovarjali, da je Gornik domačin. G. Gornik je pred sejo obljubljal našim, da bo miren in bo opustil samostojno zdražbarijo. In kaj je storil Lojzek? Ko je dobil podaljšanje, pa je iz same kljubovalnosti daroval radi dobre kupčije, ki jo je napravil na škodo občine, 400 K za tiskovni sklad Samostojne. Zopet se je uveljavil slovenski res — spredaj liže, zadaj kraspa!

Tedenske novice.

Marib. knezoškof je bil od kralja odlikovan z redom sv. Save I. razreda.

† Jetika je smrtno utrgala mlado duhovniško življenje obče prikljubljene g. kaplana Franca Paulič. Blagopokojni je bil rojen 1885, pri Sv. Petru pri Radgoni. Na občno prikljubljenost vernikov je kaplanoval na Laškem, Pištanju in pri Sv. Rupertu v Slov. gor., kjer si je v težavnem dušeskrbju nalezol jetiko, za katerega je umrl v Mariboru 16. t. m. Rajni g. Paulič je bil blaga duša, ki je bil pripravljen sezuti edine čevlje in jih podariti siromaku. Ker je bil vnato goreč in nad vse radodaren dušni pastir, ga je povsod vse ljubilo in mu bilo od sreče vdano. Prepričan sem,

da bo zarosilo v sočutju marsikatere oko, ki je poznalo rajnega in bo čista to vrsto o njegovi zgodnji smrti. — Lahka mu zemlja jugoslovanska in svetila mu večna luč!

Lepo priznanje. Predsednik narodne skupščine je zbornici naznanil smrt poslanca Piškega. Pri tej priliki je rekel predsednik o blagopokojnem: „Pokojnik je bil eden izmed tistih poslancev, ki je vestno in točno vršil svoje dolžnosti in ki je užival med svojimi soizvoljeniki, kmeti in volileci nerazdeljeno zaupanje. Poslanec Francou Pišek slava!“

Umrli je v St. Ilju v Slov. gor. v pondeljek naglo občinski sluga in posestnik Jos. Felser. Služboval je pod županom Repnik, Pistor, Fischereder, Thaler, Freilham in Swaty. Bil je splošno priljubljen. N. v. m. p.!

Umrli je na Teharjih po kratki in mučni bolezni naš vrli somišljenik J. Sahel v 80. letu svoje starosti. Pokojnik je bil obče priljubljen in za vse dobro vnet mož. Svetila mu večna luč. N. v. m. p.!

Umrli je dne 15. januarja 1921 v Zatošju pri Slovenski Bistrici preživetarica Ursula Robar, stara 91 let. Pogreb se je vršil v torek, ob ožbi udeležbi ljudstva. Blagi ženi bodi zemlja lahka. N. v. m. p.!

Se enkrat napoved za dohodnino. Opozorjamo opetovano naše ljudi, da se pred 31. januarjem pošljejo na pristojno okrajno davčno oblastvo svoje napovedi dohodkov in izdatkov v letu 1921. Kdor tega ne bo napravil do 31. januarja, se mu bo lahko dohodninski davek poljubno predpisal, kakor Lodo to hoteli gg. uradniki. Kdor ne bo napravil napovedi, tudi ne bo mogel vložiti priziva proti previsokemu davku. Ko sestavljate napoved, prečitajte poprej prav natanko članek g. prof. Vesenjaka v zadnji številki Slov. Gospodarja. Zauzeli in krajevni odbori Kmečke zveze pa naj gredo našim ljudem pri vsem na roko.

„Napoved o osebnih dohodnini.“ — Član cenilne komisije za mariborski okraj g. Alojzij Supanič je skupno z g. prof. Vesenjaki in ravnateljem finančne oblasti g. Novotnyjem sestavil praktični vzorec, kako je treba napovedati dohodke in izdatke za priredbo dohodnine. Tiskan vzorec se dobi v Tajništvu Kmečke zveze v Mariboru. Koroška cesta 5. En izvod stane 2 K. Znesek se lahko pošlje tudi v poštnih znamkah. Zupnijski odbori Kmečke zveze naj skupno naročijo večje število izvodov. Ker je napoved treba vpsati najpozneje do dne 31. januarja, je zadeva nujna. Naročite takoj! — Tajništvo Kmečke zveze v Mariboru.

Denarna vrednost pada. Jugoslovans. din. oz. krona pada od dneva do dneva. Zunanje naše države smo radi slabega gospodarstva izgubili ugled. Kriva je tega sedanja vlada, katera s svojim slabim gospodarstvom nima pri sosedih in drugih državah pravega kredita. 28 milijard, t. j. 280.000 milijonov kron bo izdala glasom proračuna liberalno-samoslojnostarska vlada. Velik del te ogromne svote bodo dali za vojaštvo, uradništvo in za mazanje demokratičnih, radikalnih, mohamedanskih, socijaldemokratskih in samostojnih koritajev. Čehoslovanska vlada ima izvoz blaga sama v rokah, in pri tem zasluži toliko milijard, da pokrije eno četrtino proračunskih zahtevk. In pri nas? Vlada je dala izvoz živino, lesa in drugega blaga v roke kapitalistom, bankam, ter demokratičnim in samostojnim veržnikom. Strokovnjaki so izračunali, da so samo v prvem polletju 1921 zaslužili izvozničarji v Jugoslaviji 8 milijard K (800.000 milijonov). Ali ne bi mogla to svoto vtakniti v blaginjo država sama? Pri nas pa liberalci in samostojni, ki so na vladi, raje gubijo uboge davkoplačevalce. In vendar se še najdejo med kmeti in obrtniki ljudje, ki jih slabo gospodarstvo raznih Kukovcev, Zerjavov, Pribečevičev, Pašičev in Pučlev ni spametovalo. Komur je ljubo, da mu bo ta vlada še rezala s hrbita jermene v obliki davkov in taks tak nai še le naprej dirja za liberalno in samostojno stranko. Ko bo naš denar padel na vrednost nemškoavstrijske krone, ko bo draginja ubila naše gospodarstvo in ko bo zapel boben, potem bo kes zamanj. Kdor ima oči, naj pogleda, kdor ima posluh, naj posluša . . .

Koliko razširja vlada za vzdrževanje policije v Sloveniji. V štirih mestih Slovenije (Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj) imamo državno policijo. „Slovenec“ je v 14. številki obelodanil nekatere postavke iz državnega proračuna, ki pač najlepše spričujejo, koliko skrbi in denarja posvečuje sedanja vlada — policiji. Proračun izkazuje za Slovenijo: 1 policijskega ravnatelja (v Ljubljani), 3 višje pol. svetnike, 4 policijske svetnike, 4 policijske nadkomisarje, 6 policijskih komisarjev, 6 policijskih koncipistov, 6 policijskih konceptnih praktikantov in 2 zdravnika. Skupno 31 konceptnih uradnikov. V pomočnih uradih so zaposleni: 2 ravnatelja, 8 pol. pristavov, 12 pol. oficijalov in 8 kancelistov. Potem pridejo na vrsto policijski uradniki, ki vodijo uradne posle v oddelkih za tajne policaje (detektive). Teh je 13. Uradnikov uniformirane straže imamo — 20. Vsega policijskega uradniškega osebja imamo v Sloveniji — 34 oseb! Uniformiranih policajev imamo 530, civilnih agentov pa 105. Na 7 policijskih uslužbencev pride en uradnik! V pomočnih uradih je razven tega zaposlenih še: 8 oficijantov, 6 oficijantk in 25 pomožnih pisarjev in pomočnic. Uradnih slug je 10. Stroški za vzdrževanje te policijske armade znašajo: Redne plače za osebje 1 milijon 736.107 K, drag. doklade 31 milijonov 273.200 K, materialni stroški pa 5 milijonov 436.950 K. — skupaj 39 milijonov 466.257 K. Toliko se potroši samo za policijo v Sloveniji. Sedaj vidite, kako brezumno so sprejemali raznovrstne ljudi v policijo, ne da bi pomislili, koliko ta špas stane!

Nevzdržne razmere glede pošt na deželi. V trgu Makole se nahaja poštni urad, ki ima svoj delokrog za 6 občin. Poštni urad nima prav nobene pismonoše za dostavljanje poštinih pošiljatev. Občinskim uradom, pa tudi obrtnikom in drugemu ljudstvu je v ogromno škodo, ker morajo sami povpraševati na pošti za pošiljatkami. — Poleg tega pa je uvedel poštni urad od 1. oktobra naprej uradne ure samo od 8. do 12. ure. Večkrat se dogaja, da pride vozna pošta iz Poljčan še le ob 12. uri. Isti dan se potem na poštne uradu ne more ničesar več opraviti. Na ta način smo v Makolah za 1 do 2 dni vzadi z našo pošto. Občinski uradi opetovanokrat vsled te zakasnitve ne morejo izvršiti nujnih uradnih nalog. Občina Jelovec — Makole, Sv. Ana, Dežno, Statenberg, Pečke in Stopno so se po Slov. ljudski stranki obrnile na pošto ravnateljstvo v Ljubljani, s prošnjo, da se nastavi pismonoša, kateri bi donesal poštno pošiljatev vsaj občinskim uradom zgoraj označenih občin ter da bi se uradne ure določile tudi za popoldne vsaj od 2. do 3. ure. Upamo, da se bo poštna uprava ozirala na upravičene želje prebivalstva makolske župnije.

Mariborski okrajni zastop je zboroval v pondeljek, dne 16. januarja, pod predsedstvom dr. Josipa Leskovarja. Navzoči člani: Filip Galunder, J. Oselman, dr. Sernece, M. Straki in F. Zebot. Načelnik poročal, da je umrl ud okramega zastopa g. Fr. Pišek. Slavlje je Pišekove zasluge za okraj. Navzoči so stoji izrazili svoje žalovanje nad to izgubo, ki je zadela naš okraj. — Nadalje poročal načelnik, da je pokrajinska vlada dovolila za leto 1922 pobirati 50% okrajnih doklad. Podpore za popravilo občinskih cest je dovolil sosvet občinam: St. Ilj, Sp. Jakobski dol in Sv. Lovrenc na Pohorju. V Kamnici je pogorelo malemu posestniku Antonu Moškon vse. Zavarovan je bil za nizko svoto. Mož-vdovec z 6 otroci se nahaja v bednem stanju. Na predloga Fr. Zebota se sklene podpora v znesku 3000 K. Priporočamo še drugim blagim sremam, da se spomnijo tega trpina. Tovarna v Ceršaku zahteva zvišano brodarino: za osebo 2 K, za enovprežni voz 5 K, za dvovprežni voz 10 K (Jugosl.). Tarifa je previsoka. Sklene se priporočati okrajne mu glavarstvu: za osebo 80 v, za enovprežni voz 3 K in za dvovprežni voz 6 K. Za vodovod občini Selnica o. d. se dovoli podpora 10.000 K. Okrajni zastop bo začel večjo pomožno akcijo za revne ljudske šole po okraju. Ko dospe odobritev o sklenjenih podporah za šole, se bo o zadevi natančneje poročalo. Glede prošnje nekega Petra Albemeze se okrajni zastop iz-

javi, da za novo lekarno v Mariboru ni prav nobene krajevne potrebe. Glede brodarine pri brodu Konrada Pec se odobri predloženi tarif; ravno tako tudi tarifa Josipa Jern v Vurmatu. Načelnik dr. Leskovar poročal o gradbi nove okrajne ceste Malna—Velka. Ljubljanski stavbenik Breuer pridno gradi to potrebno cesto, ki bo vezala Gmurek in obmejne kraje z Mariborom in St. Lenartom. Na novi cesti dela okoli 130 delavcev. Tvrdis se nakaže potrebna svota za tekoče izdatke. Okrajni zastop sklene, da se pozove južno železnico, da vendar otvori v St. Ilju tovarni kolodvor, ker morajo sedaj od Maribora do St. Ilja in obratno vso tovarno blago po železnici pošiljati kot brzovozno, kar vsako blago vsled visoke brzovozne grozne podraži. Občine morajo po izjavi južne železnice prispevati 90.000 K in postaja za tovarno blago se takoj otvori. Sklene se pozvati interesente, da skupno z občinami zložijo to potrebno svoto.

Nesmiselnost takozvanih najvišjih cen za živila se je pokazala na mariborskem trgu. Ko je zloglasno občinsko sodišče za pobijanje (pravzaprav za pospeševanje) draginje nastavljal najvišje cene za mleko ter je neusmiljeno preganjalo mlekarice, ni bilo mleka. Sedaj, ko je izdahnilo Kukovčevo občinsko sodišče in za mleko ni več najvišjih cen, pa dobiš liter mleka proti poldnevju že tudi za 7—8 K. Sredi zime imajo Mariborčani toliko mleka, da ga še izvažajo.

Pritožbe naših vojakov-rekrutov. Po treh letih, odkar imamo svojo svobodno državo, bi pač smeli pričakovati, da bi se neurejene in včasih prav neznosne razmere, ki so se v začetku pač zdele nekako upravičene, vendar že enkrat uredile in obrnile na bolje. Pa dozdaj smo doživeli ravno nasprotno. Če se ne oziramo na druge panoge državnega ustroja, je samo pri vojski toliko nepotrebnih, nedostajkov, da se to v naši „najbolj demokratični državi“ ne da upravičiti. Svočas se je že mnogo pisalo po časopisu, kako se ravna z našimi vojniki v tužni Srbiji. Potem se je zdelo, da se je položaj malo izboljšal, vsled energičnega nastopa naših poslancev. Zdaj se stara stvar ponavlja. Od rekrutov, ki so pred Božičem odrinili v Srbijo, da odslužijo tam svoj rok pri vojakih, prihajajo uprav omenka vredna poročila zlasti od onih, ki služijo pri 47. p. p. v Krusevcu. Hrana je nezadostna. Zajtrka sploh nič, za obed košček mesa, v juhi zelje ali koruzni zdrob. Ali res pri nas v Jugoslaviji, ki slovi kot bogata, ne zmorejo primerne hrane za naše vojaštvo. Poleg tega se morajo pronašati preveč strogo postopanje od strani podnarednikov. Višek malomarnosti od strani vojaške uprave pa je dejstvo, da se vedno trpi vojaštvo vsled mrčesa, kakor se je to godilo pri vojnih ujetnikih, ki so bili brez dvoma najbolj pomilovanja vredni ljudje med vojno. Če se drugi nihče ne pobriga za to zadevo, mi starši ne moremo mirno gledati, tega bridkega stanja naših sinov. Zahtevamo od naših poslancev, da nas tudi v tem oziru podpirajo in nam izposlujejo, pri vladi za naše drage, primerno prehrano in da se bo ravnalo z njimi kakor se spodobi. — Tozadevna pisma so na razpolago! Isto je pisal o pritožbah vojakov-rekrutov, ki služijo v Makedoniji „Novi čas“ št. 13. Toliko v pojasnilo gosp. cenzorju!

Strajk pri zgradbi nove okrajne ceste Malna—Velka. Delavci v kamnolomu g. Platajsa za zgradbo nove okrajne ceste Malna—Velka so stopili v petek, 13. januarja v štrajk, ker jim je podjetnik Breuer plačal prenizko mezo.

Na praznik povišanja Matere Milosti, dne 25. januarja se bo udeležil slovesnosti v baziliki v Mariboru g. plujski prost Martin Jurkovič. Daroval bo sv. mašo ob 10. uri, pridigoval pa bo popoldne ob 3. uri.

„Pod varstvom Matere božje“. — Ljudsko dramo s petjem v štirih dejanjih, igra mladeniška Marijina družba pri franciskanih v Mariboru v nedeljo, dne 22. t. m., ob štirih popoldne v Narodnem domu. Sodeluje dijaške godba. Predprodaja vstopnic pri franciskanskem vratarju.

Obč. odbor trga Veržej in krajni šolski svet v Veržaju protestirata proti sklepu višjega šolskega sveta radi

odprave verskega pouka v šoli in šolskih maš. Enak sklep je napravilo več drugih občin, n. pr. Lancova vas pri Ptuj.

Aleksander Hojnik iz Pesnice popravlja našo vest o begu v Avstrijo, da on kljub svoji zvezi, ki jih ima na vse strani, ostane še nadalje na Pesnici pri svoji pravi ženi. Beležimo resnici na ljubo.

Ubogi pogorelec je mali posestnik Anton Moškon v Kamnici pri Mariboru. Revezu je požar ugonobil vse imetje razun malega zemljišča. Zavarovalnice je dobil zauplo okoli 3000 K. Šest malih otrok brez matere z bolnim očetom prosi blaga srca za podporo. V sredi hude zime biti brez kake strehe, brez živila, brez tople obleke in obuvila, to je res hudo. Prosimo blaga srca, da po možnosti pomagajo bedni družini. — Tajništvo Kmečke zveze v Mariboru.

Požar. Na Vilkomu pri Sv. Marjeti ob Pesnici je v nedeljo, dne 8. t. m., zvečer pogorela viničarija gospe Tišler, posestnice pri Sv. Jakobu. Hudo je prizadel mlad viničar Franc Lorber, ker mu je pogorel živčje in otročje živino so rešili. Zena je morala z šest dni starim otrokom bežati iz goreče hiše v temno, mrzlo noč. Gasenje je bilo naporno, ker je manjkalo vode. Pridnim sosedom in nasprotnemu vetru se gre zahvaliti, da se ni zgorela tudi sosedna Vurčerjeva viničarija. Ubogi viničar ni bil prav nič zavarovan. Priporočamo ga blagim srcem!

O uboju orožnika Maverja v Dobravi pri Brezicah smo poročali v predzadnjem „Gospodarju“. Orožnikom se je posrečilo, da so ujeli vseh devet oseb, ki so skrivno in udeležene pri uboju. Orožnik Maver je namreč areiral vojaškega begunca Varleca. Fant pa je prosil orožnika, naj stopi z njim na dom, da bo povečeval, prečno ga odvede. Orožnik je res šel na fantov dom. Ko so domači Varleca videli orožnika, ki je prignal na dom vklenenega sina, so raznesli to vest med sosede. Prišlo je nad orožnika več fantov, ki so ga ubili in nato vrgli v gozd v Dobravo. Doslej so spravili orožniki pod ključ celjskega okrožnega sodišča sledeče osebe: starega Varleca, njegovo hčer, oba njegova sina, hlapca Kostanjška, nekega Cerjaka in trgovskega pomočnika Varleca, ki je sorodnik rodbine Varlece. Vseh zadnjih pet oseb se je dejansko udeležilo umora. Dalje je bil še zaprt Križanec iz Bizeljkega in neki Levstik, katerega dolžijo, da je celi zločin zamislil in vodil.

Lisice se je v naših krajih toliko zaplodelo, da lahko vidiš lističji rod, kjerkoli ga hočeš. Kuretna ni več nikjer varna. Mestni lovci, ki so se v zadnjem času polastili večinoma vseli lovov v kmečkih občinah, pa le po redko uprizarjajo love na lisice. In gospodarskega stališča je na vsak način potrebno, da se dovoli pobijanje lisic tudi neovcem.

Razprava proti bosanskim rudarjem. V Tuzli se je pričela dne 11. t. m. pred ondotnim okrožnim sodiščem razprava proti 355 rudarjem, ki so po srbskem kazenskem zakoniku obtoženi hudodelstva proti domovini, upora in nasilja, 350 obtožencev je rudarjev, 5 pa je kmetov, ki so vzeli rudarje na sanovanje. „Hudodelstvo“ teh nedolžnih in preganjenih rudarjev obstoji v sledečem: Rudarji so dne 20. decembra radi velike bede in pomankanja napovedali stavko, zahtevali so zvišanje plač. Večina rudarjev je stanovala v državnih poslopih. Oblast jih je hotela k delu prisiliti na ta način, da jim je — tik pred Božičem — odpovedala stanovanja. To pa ni za leglo. Rudarji niso hoteli zapustiti la svoja stanovanja. Zato je oblast poslala nanje orožnike in policije, ki naj bi jih siloma privedla v rudnike k delu. Obupani rudarji so se nato umaknili v vas Lipice, kjer so jih kmetje z veseljem sprejeli. Ker so jih pa orožniki začeli tudi tu preganjati, se je 300 do 400 rudarjev in kmetov oborožilo s puškami, sekirami in drugimi orožjem in se postavilo v bran. Prišlo je do burnih prizorov. Policija je z ujetimi rudarji ravnala jako kruto, kar je izzvalo nova razburjenja. Najsrdečije so ravnali z rudarji-Slovenci. — Red je potem napravilo šele vojaštvo. Od 355 rudarjev jih je na obtožni klopi samo 20. Kadar bodo ti obsojeni, pridejo še ostali na vrsto. Drž. pravd.

nik je zahteval večnoma za vse obtožbe smrtne kazni, dosmrtno ter dolgotrajno težko ječo. Kot prvi je bil zašiljen Slovenec Karol Zeleznikar, ki je obdožen, da je bil kolovodca celega apora. Izid razprave pričakuje v Sloveni in vsaj državi z veliko napetostjo. Kapitalističen družabni red ima v obstoječih zakonih in sodiških možnostjo zaslonbo in tako se ne smemo čuditi, če bodo preganjani rudarji hiral v dosmrtnih ječah. Vsa „krivica“ ali „zločin“, ki so ga storili, je obstojal v tem, da so zahtevali od svojih izkoriščevalcev skorjico potrebnega kruha. Tik pred Božjem so jih siloma metali iz stanevanj. Žene in otroci teh bednih rudarjev so jokali in prosili za usmiljenje — kdo ne bi v takem položaju in sprico tako ogabnega poskupljanja v svojem obupu zagrabili za skrajno sredstvo? O izidu te razprave razprave bomo naše čitače natočno obvestili.

Divjaštva v Makedoniji dajejo po poročilu sarajevske „Nase Pravde“ naslednje strašne številke: Po „osvojenju“ do pred kratkim je bilo porušeno 6344 hiš, uničeno 132 turških vasi, porušeno 50 džamij, (turških cerkev), itd. Uničena človeška življenja so splošno stelo in ne beležijo. Saj tudi ni mogoče, ker traja v teh nesrečnih krajih večkrat dan za dnevom divji bojni metez, kakršnega ni čisto pri vojnih pohodi doživeli. Isti vprašanje, če se nalašč upirajo vojna grozota in če stremijo oblasti za tem, da bo kar največ nezadovoljnih, bednih, zatiranih in ogorčenih v lastni državi.

Vsled ledu, ki se je pojavil v o' jasni mraz na Donavi, je promet na reki začasnó ustavljen.

Neznani tatovi so odnesli beograjskemu polkovniku Stefanoviču za 200 tisoč kron raznih dragocenosti.

36 novih dvorskih voz so naročili, kakor poročajo beograjski listi, zadnji čas na Dunaju in v Monakovem. Vozovi bodo izdelani v zlatu in svili. — Za nadzorovanje tega dela in za vse druge posle, ki so zvezani s takimi naročili, so določene posebne komisije. — Brez komisij itak nič ni. — Beograjska „Eloha“ poroča, da so te komisije že dvakrat potovale na Dunaj in v Monakovo, da vidijo, kako napreduje delo. — Bogzna, kolikokrat bodo še na tej poti, ker se komisiji ogledi, kakor znano, tako dobro izražajo.

Ribolov na Ohridskem jezeru so dali naši oblastniki v zakup 3 bankam. Banke so začele z velikim izrabljanjem ribotova. Ob jezeru so postavile veliko zgradbo — in revno prebivalstvo naokrog, ki je živelo samo od tega ohridskega ribolova in ribjega tržišča, je bilo uničeno. Prosilo in pritoževalo se je tu in tam, pa vse zastoj. — dokler ni v svojem ogorčenju postavila stavbe bankirsko-ribiškega sindikata. Sedaj se pritožuje o delničarji. med njimi tudi ministri Spaho, Uzunović in Jovanović, — minister Pucelj, ki jim je poprej dal vse v roke, ter prešlišal tožbe prebivalstva, pa odstopa celo zadevo narodni skupščini.

Izvirno rešitev glede mestne razsvetljave priporoča „Hrv. Obrana“ iz Delnice. Delnice (na hrv. Primorju) so bile dolgo v temi, ne samo radi pomanjkanja petroleja, temveč tudi radi tega, ker je vojaštvo tako odredilo, češ, da se kak sovražnik ne bi mogel razgledovati z aeroplanom. Vojne nevarnosti so minule, tema je ostala in še le sedaj dobi mestice na prigovor meščanov tako-le razsvetljavo: Vsak križar mora imeti tako dolgo razsvetljen prostor pred svojo hišo, dokler se zadnji gost ne odpravi, in ker je v mestu kraju 30 gostin, bo dosti svetlobe za Delnice.

„Kaj vse znajo“ — ali pa „Kaj se vse da“ — pri nas, bi lahko postavili sledeči vprašanj: — Pred dobrim letom je vložil neki Jovan Ilić ministru pravde prošnjo za sodniško mesto. Bil je doštudiran jurist in ker ni bilo od nikoder rešitve, se je podal v Pariz, da položi tam doktorat. O tej stvari izve tako „slučajno“ neki drugi Ilić, ki je služboval kot praktičant, gro lepo na ministru pravde ter zahteva tam rešitev svoje prošnje. Ilić išče in išče, ko pa najdejo zahtevano Ilić, takoj odposlje tega Ilića brez vsega kot sodnika v Ohrid. Bogzna, kako dolgo bi še sodil ta slepar, da se ni vrnil pravi Ilić iz Pariza,

Zalostno gospodarsko stanje v Liki. Iz Gospiča poročajo: V Liki je napadel poldrugi meter visoki sneg. Ceste in vozne poti so zaenkrat nerazne. Za revne Ličane je ta sneg hud udarec. Vsled letošnje suše trpi prebivalstvo veliko pomanjkanje krme in cena živini je silno padla. Kilogram koruze prodajajo po 16 K. Revni ljudje obupujejo, ker nimajo niti hrane, niti krme. Kje je vlada, da ne vidi teh neznosnih razmer? Za organizacijo prehrane pasivnih krajev se pač sedanje vladne stranke ne brigajo. Glavne skrbi se sučejo okoli oblasti, ministrskih plač, hoteljev, dnevnice itd.

General Wrangel, ki je že dospel v Jugoslavijo, ne bo stanoval, kakor je bilo rečeno, v Sremskih Karlovcih, ker ne dobi — svojemu dostojanstvu primerne stanovanj. Naselil se bo v Starom Futoku na sekvestriranem posestvu grofa Rudolfa Choteka. — Mogoče bo obenem tudi nekaj upravitelj tega posestva, ali pa so naši obiasniki kar kratkomočno odločili ta kraj za glavni tabor vrhovnega štaba caristične vojske.

O zopetni železniški nesreči poročajo iz Beograda. Na železniški postaji Batagnica pred Zemunom sta trčila dva potniška vlaka. Močno poškodovani sta bili lokomotivi, vozovi pa so skočili iz tira. Težko poškodovanih je bilo več železničarjev in potnikov.

Gospodarstvo.

Tako se skrbi za napredek kmetištva. Dopol iz kmetijskih vrst: Prosilci smo za predavanje kmetijskega strokovnjaka. Najprej je objubil, priti januarja, potem pa je moral odpovedati, ker je vlada naznanila, da za ta predavanja ni sredstev. Tako torej! To so lepe razmere v naši kmetijski državi: skoro 6000 milijonov izdamo letno za vojaštvo, a za poučna kmetijska predavanja pa ni par kron. Ministri si sami povišujejo plače in penzije, pošilja vlada razne komisije po svetu, ki same ne vejo, čemu so, a mnogi milijoni se zanje izdajajo. Še za več milijonov goljufajo državo ali prav za prav ljudstvo. Kmetijski minister samostojnež Pucelj je pri kupčiji z nemškimi voli bogatim prekupcem 80 milijonov dobička pripravil, a v Sloveniji niti toliko kron, ni dobiti od vlade, da bi strokovnjaki lahko šli poučevati ljudstvo. Ali v Beogradu mi slijo, da smo tu že preveč poučeni, napređni, da ni treba več pouka? Ali naj čakamo, da nas bodo Albanci ali Makedonci došli. O ti ljudi, centralizem, ki so samostojni „kmetje“ z vsi mi prsti glasovali za tebe in te hvallili, zdaj nimaš že par kronic za slov. kmeta! Zlati vek se nam obeta pod samostojnim centralizmom! Slovenski kmetje nismo niti toliko vredni, da bi vsaj teh par kron dobili, ki so potrebne, da bi mogli kmetijski strokovnjaki poučevati in nas gospodarsko organizirati. Avstrija, ki nam je bila mačeha, ni nikdar rekla strokovnjakom: ni denarja, ne smete iti, ampak jih je rada pošiljala med kmete. Zdaj pa, ko samostojni in liberalni komandirajo, pa morajo kmetijski učitelji čepeti doma. Tako skrbi samostojni centralizem za napredek. Zato pa je naš klic: avtonomijo, samopravno Slovenijo hočemo, da ne bomo od milosti, drugih odvisni. Vedno bolj spoznavamo, kam so nas samostojni zavedli.

Vinska letina 1921.

Izredno sušno leto je prineslo naši Sloveniji izvrstno vinsko kapljico. Tudi v najslabših legah je zrastle se primeroma dobro vino, ki je tehtalo nad 16 stopinj sladkorja, kar odgovarja 9 stopinjam alkohola. V dobrih in boljših legah pa ni bilo vina pod 18—20 stopinj sladkorja. Skoda le, da so mnogi prerano brali. Glede množine je bila srednja trgateg. Po bratvi so bile cene najnižje. Mošt se je plačeval od 17 do 22 K. Od tega časa naprej pa so začele cene stalno rasti in vino se plačuje sedaj po pretoku od 24 do 30 K za mešane vrste, ki se sortirana vina plačujejo od 28 do 40 K za liter. Les je lepo dozorel in trta obeta za prihodnje leto dober nastavek. Po sušnih letinah trsje račo obroditi Pomislmo samo na leta 1908—9, 1911—12, 1917—18. Ali bo vino tako dobro, kakor letos? Kdo ve!

Tudi po drugih vinorodnih krajih Jugoslavije so imeli srednje trgateg z

dobro kvaliteto. V peščenih zemljah pa vino ni posebno sladko. Po Hrvatskem in v Slavoniji ter v Banatu se prodajajo vina od 14 do 20 K, v Dalmaciji od 16 do 22 K. Lani je mnogo tega vina šlo v Staro Srbijo, ki pa je letos sama imela precejšno trgateg. Zato leži v teh krajih na tisoče vagonov vina, ki čaka na izvoz. Naša država je iz svetovnega vinskega trga popolnoma izginila. Niti v Nemški Avstriji, niti na Čehoslovskem ali na Poljskem ne poznajo naših vin. Madžari, zahvaljujoč tudi Italijani in celo Španci vladajo tam. Kaj bo z našim vinogradništvom in tisočimi ljudi, ki živijo od te velevažne panoge našega gospodarstva, ako bomo imeli samo dve dobri vinski letini? Prazne kleti se bodo že letos precej napolnile in ker ni izvoza, bo drugo leto v slučaju ugodne letine nastal velik zastoj v vinski trgovini. Edina država, kamor bi mogli za sedaj izvažati, je — Čehoslovška. Vsled visokega stanja češke krone bi bil izvoz v to državo mogoč. Vina, ki stanejo pri nas 35 K, in to je že res izvrstno blago, pridejo Čehom na 7 K, ker dobijo za eno svojo krono že pet naših. Ako se na merodajnih mestih ne bo kmalu pokazalo več iniciative za izvoz naših vin, bo naše cvetoče in z ogromnimi stroški vzdrževano vinogradništvo moralo propasti.

V Nemški Avstriji primanjkuje vina. Čeravno ovirajo visoke cene — 3% vina stanejo 450 do 500 K, 10% 480 do 530 K, 11% 500 do 580 K — živahnejšo kupčijo, ker primanjkuje denarja (saj stane vagon vina okrog 4.000.000 K), se vendar še precej uvažja iz Italije in Španije. Z Madžarske je bil slabši promet radi znanih homatij. Domače vino je izvrstne kakovosti in gospodarji ga ne dajo iz kleti, čeravno ponujajo kupci zdaj 600 do 650 K. Kaj bomo s papirjem, pravilo vinogradniki.

Čehoslovška dobiva svoja vina večinoma iz Madžarske in Italije, zlasti je zagotovila vinski uvoz s posebnimi pogodbami. Trgateg je bila srednja, kakovost dobra. Ker ima ta država malo vina, prideluje komaj 400 tisoč hl, rabi pa okrog 2.250.000 hl, e navezana na dovoz. Vino stane poprečno 11 do 15 čehoslovških K, kar je po našem denarju 45 do 75 K. Pred vojno je sprejemala svoja vina skoro izključno iz Dunaja, kamor so se stekala vsa najrazličnejša vina cele monarhije. Dunajski trgovci so znali iz teh različnih vin ustvariti enoten tip, ki se je razpečeval po severnih deželah pod imenom „Nižjeavstrijec“. Ta marka se je dobila v vsakem hotelu. Sedaj pa manjka dunajskim vinskiim veletržcem surovi material za ta tip, in ravno to priliko bi mi lahko izrabili v svoj prid, ker imamo doma v Jugoslaviji ves material, iz katerega bi lahko ustvarili „Nižjeavstrijec“ ne le sličen, ampak jednaki tip. „Slovenec, Tvoja zemlja je zdrava“, k temu pa še pride letošnja dobra vinska letina in zdrava češka valuta. Dani bi bili torej vsi pogoji za to, da se uveljavimo na čehoslovškem vinskem trgu, kakor se uveljavljamo na laškem živinskem sejmu. Upajmo, da pride tudi čas, ko se bo naše gospodarsko obzorje razširilo tako daleč, da ne bomo jahali samo na izvozu krav, bikov in čet.

Madžarska je imela tudi srednje dobro vinsko letino. Slabejša vina stanejo 22 do 28 K, boljša vina pa od 30 K navzgor, kakor pri nas. Trgovina precej miruje vsled nepovoljnih notranje-političnih razmer.

V Italiji, Španiji in v južnih deželah Francije so imeli vsled izredne suše slabše trgateg. Vina so precej kislila. Pač pa pravilo poročila iz Nemčije, da je zrastle tam izborna vinska kapljica. Vinske cene so povsod stalne, samo Portugalska stoji pred katastrofo, ker ne ve kam izvažati. Vinogradniki prosijo za vladno podporo, da bi zamogli izplačati svoje težake.

V splošnem se lahko reče, da je bila leta 1921 srednja trgateg in da je kakovost vina v severnih deželah boljša, kakor v južnih. Je-li bo v naših krajih letnik 1921 nadkriljeval vino iz leta 1917, se bo dalo določiti šele koncem leta 1922.

Vinske cene so od lani poskočile za 30 do 50%.

V ljutomerskih goricah je vinska trgovina nekoliko popustila. Izvoz vt-

na e še sicer zelo živahen na podlagi starih kupčij, do novih sklepov pa ne pride, ker zahtevajo vinogradniki 28—34 K za navadna vina.

Vinske cene zopet poskočile. V Slovenskih goricah, posebno v mariborski okolici, so se cene vinu dvignile tekom zadnjih 14 dni za 1 do 2 K pri litru. Boljše blago se prodaja po 33 do 38 K.

Hude kazni zadenejo one, kateri ne prijavijo tekom 24 ur kupljenega vina finančni kontroli. Dotičnim se naloži globa petkratna trošarina in vino se zapleni s posodo vred in prodaja. Ta postava se je slovala, ko so v Beogradu na krmu demokraciji samostojni. In obrtniki se kljub temu niso dali slovo pogubonosnim demokratjem.

Merjascev ni, bikov ni! Živinorej iz Krčevine pri Mariboru nam piše, da v mariborski okolici skoro nikjer ni plemenskih bikov in merjascev. Kaj bo z našo živinorejo? Naša samostojno-demokratska vlada ima blizu 100 milijonov za teatre, a za podporo kmetijskega gospodarstva pa nič. Kje je Pucelj, kje Mermolja? Za svoje žepe skrbijo, ljudstvu in volilem pa v žepu žge kažejo. Tako je in nič drugače.

Na svinski sejem v Mariboru dne 13. januarja 1922 se je pripeljalo 64 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašci 5—7 tednov stari 300—400 K; 6—8 tednov stari 500—600 K; 4—6 mescev stari 800—900 K; 8—10 mescev stari 1500—1600 K; 1 leto stari 2500 do 3000 K; 1½ leta stari 4000—4500 K. Pol pitane svinje 1 kg žive teže 30—41 K; plemenske svinje 1 kg žive teže 30—32 K.

Nova svinjska kuga se pojavlja v naših krajih. Svinjam se začnejo sušiti čreva. Zival se vlači nekaj dni, trpi hudo vročino, nato pa pogine.

Madžarska bo morala po določbah obnovitvene komisije oddati zaveznikom 79.000 glav goveje živine. Tako piše budimpeštanski list „Pesti Naprak“. To živino bi morala Madžarska oddati v teku 30 let.

Cene senu so začele padati. Do čim so pred tednom plačevali v Mariboru seno po 850 do 900 K, v sredo, dne 18. januarja, ni bilo na se senen tržišču prav nobenega zanimanja za nakup sena. Cene 750 do 800 K za 100 kg. Vzrok padanju cen sena leži v tem — ker se je mnogo živine poklalo in izvozilo.

Cene poljskim pridelkom. Žitni trg v Novem Sadu od 16. t. m. izkazuje sledeče žitne cene: Pšenica 1530 do 1520 K, rž 1160 do 1180 K, ozimni ječmen 1020 do 1040 K, oves 950 do 980 K, koruza 1135 do 1140 K, moka nularica 20 do 20.50 K, krušna moka 17.40 do 18 K, otrobi 740 do 760 K, no vi žizol 1140 do 1160 K, stari žizol 1040 do 1060 K.

Lesni trg.

Položaj na našem lesnem trgu se je dokaj izboljšal glede cen, samo obžalovati je, da ni na trgu zadostnih množin lesa. Vsled padca naše valute in vsled večje potrebe na stavbenem lesu so se zopet pojavili na našem lesnem trgu italijanski lesotržci, ki kupujejo vsako množino in ki tudi glede kakovosti niso vsled pomanjkanja lesa tako izbireni, kakor so bili še pred kratkim.

Pa ne samo italijanski lesotržci so se pojavili, temveč tudi hrvaški in srbski se sedaj trudijo osigurati in kolikor mogoče velike množine še po starih cenah nakupiti in marsikateri oholež sedaj obžaljuje, da ni sprejel prejšnjih ponudb, ker je pričakoval padanja cen.

Povprašuje se sedaj zlasti po česanem lesu, za katerega se plačuje povprečno 650 do 750 kron, katere cena prilično odgovarja cenam na italijanskem trgu, kjer se plačuje tošani les boljše kakovosti po prilično 90 do 100 lir. Gotovo plačujejo nekateri italijanski lesni trgovci tudi višje cene, toda biti je treba pri takih trgovcih zelo oprezen pri sklepanju pogodb. — Najbolje je, da zahteva prodajalec od italijanskega trgovca nepreklicno akreditiv pri kakih tujakšnji banki, ker Italijani v nasprotnem slučaju stavijo les kaj radi na razpolo, prodajalec potem ko je les že dospel preko italijanske meje in prodajalec je v takih